

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL BAYRAMPAŞA BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
8.	EKLER.....	39

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir. Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar nakit akışlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir.

Bayrampaşa Belediyesi 2016 ve 2017 mali yılları gelir ve gider bütçe büyüklükleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1. Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu			
Hesap Kodu	Giderin Türü	2016	2017
830	Personel Giderleri	24.495.348,47	24.793.759,93
830	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.686.181,81	3.750.419,84
830	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	103.351.685,42	145.248.104,69
830	Faiz Giderleri	3.364.401,79	5.809.995,59
830	Cari Transferler	3.579.634,89	4.960.198,53
830	Sermaye Giderleri	6.867.774,87	15.913.359,91
Bütçe Giderleri Toplamı		145.345.027,25	200.475.838,49

Tablo 2. Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu			
Hesap Kodu	Gelirin Türü	2016	2017
800	Vergi Gelirleri	57.379.147,06	65.311.632,69
800	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	12.789.378,37	9.520.155,49
800	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	6.329.034,93	9.024.169,26
800	Diğer Gelirler	57.586.476,95	67.576.603,79
800	Sermaye Gelirleri	14.445.586,28	18.340.710,73
Bütçe Gelirleri Toplamı (A)		148.529.623,59	169.773.271,96
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler			
810	Vergi Gelirleri	1.186.284,88	1.145.710,03
810	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	58.375,18	126,00
810	Alınan Bağış Ve Yardımlar	0	0
810	Diğer Gelirler	39.756,18	107.172,04
810	Sermaye Gelirleri	0	0

Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (B)	1.284.416,24	1.253.008,07
Net Bütçe Geliri (A-B)	147.245.207,35	168.520.263,89

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Dönem Sonuna İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Bayrampaşa Belediyesi tarafından bir kısım dönem sonu işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “*Dönem Sonu İşlemleri*” başlıklı 480 inci maddesinin (b) fıkrasında aynen:

(1) Dönem sonu işlemleri mali yılın sonunda geçici mizanın çıkarılmasının ardından yapılan aşağıdaki işlemlerden oluşur.

b) Bütçe ve ödenek hesapları dışındaki dönem sonu işlemleri

1) Dönen varlıklar ana hesap grubu içerisinde yer alan gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan mali yılsonuna kadar tahsili gerekenlerden tahsil edilemeyen tutarlar, mali yılsonunda gelirlerden alacaklar hesabına alacak, gelirlerden takipli alacaklar hesabına borç kaydedilerek takibe alınır.

2) Duran varlıklar ana hesap grubu içerisinde yer alan, gelirlerden alacaklar hesabı, gelirlerden tecilli ve tehirlî alacaklar hesabı, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabı ve gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan dönen varlıklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılması gereken tutarlar, bu hesaplara alacak, dönen varlıklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara borç kaydedilerek aktarma işlemleri tamamlanır.

...

5) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içerisinde yer alan, tahviller hesabı, uzun vadeli diğer iç mali borçlar hesabı, dış mali borçlar hesabı, gelecek yıllara ait gelirler ve gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadeleri bir yılın altına inmesi nedeniyle, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılması gerekenler bu hesaplara borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara alacak kaydedilerek aktarma işlemleri tamamlanır.

...

Denilmektedir.

Buna göre faaliyet döneminin sonunda, muhasebe yetkilileri dönem sonu işlemlerini yaparak yeni faaliyet döneminin açılış kaydına esas alınacak kesin mizanı çıkarmaları gerekmektedir. Hazırlanan kesin mizanda borç ve alacak kalanı veren hesaplar yeni faaliyet döneminin açılış kaydına esas teşkil edecektir. Kesin mizanın düzenlenmesini takiben, dönem sonunda son yevmiye olarak borç ve alacak bakiyesi veren hesapların kapatılmasını sağlamak

için kesin mizanda borç bakiyesi veren hesaplar alacak kaydı yapılarak, alacak bakiyesi veren hesaplar ise borç kaydı yapılarak muhasebe dönemi kapatılmalıdır.

Ayrıca yönetmeliğin 400 Banka Kredileri Hesabına dair "*Hesabın işleyişi*" başlıklı 302 inci maddesinde;

“...

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 300-Banka Kredileri Hesabına alacak kaydedilir.”

Hükmü yer almaktadır.

Belediyenin 2017 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; yukarıdaki mevzuat hükümlerinde açıklanan;

- Geçici Mizan kayıtlarında 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının borç kalanından 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına aktarılması gereken tutarların devrine ilişkin,
- Duran varlıklar ana hesap grubu içerisinde yer alan, 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında kayıtlı tutarlardan dönen varlıklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılmasına ilişkin,
- Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içerisinde yer alan, 481 Gider Tahakkukları Hesabında kayıtlı tutarlardan vadeleri bir yılın altına inmesi nedeniyle, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılmasına ilişkin,
- 400 Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin 300-Banka Kredileri Hesabına aktarılmasına ilişkin,

muhasebe kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, dönem sonu işlemlerinin yapılmaması bilançoda yer alan 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının ilgili tutar kadar fazla 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının ise aynı tutarda eksik, 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabının 628.562,90 TL fazla 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının aynı tutarda eksik, 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının 2.756.802,30 TL fazla 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının ise bu tutar kadar eksik, 400 Banka Kredileri Hesabının 4.267.240,21 TL fazla 300 Banka Kredileri Hesabının aynı tutarda eksik, 481 Gider Tahakkukları Hesabının 2.641.190,44 fazla 381 Gider Tahakkukları Hesabının ise bu tutarda eksik görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına devri; 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabının 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına devri; 481 Gider Tahakkukları Hesabının vadesi bir yılın altına inmesi nedeniyle kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılması; 400 Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin 300 Banka Kredileri Hesabına aktarılmasına ilişkin muhasebe kayıtlarının yeni yılın ilk muhasebe işlem fişine işlenmesi şeklindeki uygulamaya son verilmiş olup, bütün bu işlemler, bundan sonra tavsiye edildiği şekilde ilgili yılın dönem sonu işlemi olarak gerçekleştirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, bulguda belirtilen dönem sonu işlemlerinin yapılmaması işlemine son verdiğini, bundan sonra tavsiye edildiği şekilde işlem yapılacağını ifade ederek söz konusu bulguya iştirak etmiştir. Ancak İdare her ne kadar bulguya iştirak etmiş olsa da 2017 yılı için bir düzeltme yapılamadığından yılı mali tablolarında söz konusu hesaplar hatalı bilgi içermektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Kamu İdaresinin Arsa Satışlarına İlişkin Hatalı Muhasebe İşlemlerinin Bulunması

Bayrampaşa Belediyesi tarafından 2017 yılında yapılan arsa satışlarının hatalı muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

A. Muhasebe Kayıtlarında Yer Alan Arsaların Satışına İlişkin Yapılan Hatalı Muhasebe İşlemleri

250 Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, "*Hesabın işleyişi*" başlıklı 189 uncu maddesinde;

"...

b) Alacak

1) Satılan arsa ve arazilerin, bir taraftan kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz fark 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir."

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmü gereğince, satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması, kayıtlı bedel ile satış bedeli arasındaki olumlu/

olumsuz farkların 600/630 hesaplarına kaydedilmesi gerekmektedir. Satış bedelleri ise 100 Kasa veya 102 Bankalar hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alınacaktır.

Taşınmaz satışlarına ve kayıtlara ilişkin yapılan inceleme sonucunda, Kurum envanterinde kayıtlı değeri 442.840,68 TL tutarındaki arsaların 2017 yılında peşin olarak 1.880.170,00 TL'ye satıldığı, söz konusu satış tutarı kadar 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına borç, karşılığında bu tutar kadar 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedildiği, yine varlığın kayıtlardan çıkış kaydında ise satış bedeli üzerinden 500 Net Değer Hesabına borç, 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak kaydı yapıldığı görülmüştür.

Ancak yukarıda yer alan Yönetmeliğe göre bu satış işleminin satılan arsa ve arazilerin kayıtlı değeri olan 442.840,68 TL kadar 250 Arazi ve Arsalar Hesabına, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu fark olan 1.437.329,32 TL kadar 600 Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli olan 1.880.170,00 TL tutarın ise 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydı yapılarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan hatalı muhasebe işlemleri 600 Gelirler Hesabının 442.840,68 TL, 500 Net Değer Hesabının ise 1.880.170,00 TL fazla görünmesine neden olmuştur.

B. Muhasebe Kayıtlarında Yer Almayan Arsaların Satışına İlişkin Yapılan Hatalı Muhasebe İşlemleri

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187 nci maddesinde henüz kayıtlara alınmamış olan maddi duran varlıklardan herhangi bir nedenle elden çıkarılanlar, öncelikle elden çıkarma değerleriyle, ilgili maddi duran varlık hesabı ve 500 Net Değer Hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği hükmü yer almaktadır.

Kurum 2017 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; henüz muhasebe kayıtlarına alınmamış olan arsaların satış işlemleri satış tutarları kadar 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabı alacak kaydı yapılarak muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Ancak 11.880.403,36 TL'ye satılan bu taşınmazların satış işlemi bu satış tutarı kadar 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydı yapılarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan hatalı muhasebe işlemleri 500 Net Değer Hesabının 11.880.403,36 TL eksik, 600 Gelirler Hesabının ise bu tutar kadar fazla görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Arsa satışları ile ilgili yapılan muhasebe kayıtları 21.02.2018 tarih ve 1152 sayılı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiş olup, bundan sonra arsa satışı ile ilgili işlemler Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak yapılacaktır. Ayrıca, muhasebe kayıtlarında yer almayan arsaların satış işlemlerinde de, tavsiye edilen hususa riayet edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında bulgu konusu husus için gerekli düzeltmenin yapılmış olduğu ve bundan sonra mevzuata uygun şekilde yapılacağı belirtilse de 2017 yılına ilişkin bir düzeltme yapılamadığından bulguda belirtilen hesaplara ilişkin mali tablolardaki bilgiler kurumun mali görünümünü tam olarak yansıtmamasına engel teşkil etmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Belediyeye Ait Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayı ile yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin "*Kayıt ve kontrol işlemleri*" başlıklı 5 inci maddesinde, "*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*" hükmü yer almakta ve maddenin devamında hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirlenmiştir.

Mezkûr maddede tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir. Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazlara ilişkin değer tespitleri Yönetmeliğe uygun olarak yapılmamış ve ilgili muhasebe hesaplarına da taşınmazların kaydı yapılmamıştır. Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında Belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği de taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğe uygun olarak yapılması ve taşınmazların ilgili

muhasebe hesaplarına kaydedilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespiti maliyet bedeli üzerinden, eğer maliyet bedel belirlenemiyorsa rayiç bedeli üzerinden yapılmış olup, söz konusu taşınmazlar ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmiştir. Bundan sonraki işlemlerde de mezkûr yönetmelik kapsamında hareket edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum bulguda belirtilen hususlar için gerekli düzenlemenin yapıldığını beyan etmiş olsa da 2017 yılı için bir düzeltme yapılamadığından yılı mali tablolarında hatalı olarak yer almıştır. Konu sonraki denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Kullanılmaması

Belediyeye ait olan şirkete konulan sermaye tutarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı başlıklı 181 inci maddesine göre mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı yönetmeliğin 182 nci maddesinde:

“Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

... ”

Denilmektedir.

Buna göre, Belediyeye ait şirkete yatırılan sermaye tutarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediye Şirketine yatırılan sermaye tutarları 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmeye başlanmıştır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, bulguda belirtilen hususlar çerçevesinde gerekli düzeltmeleri yaptığını ifade etmiş dolayısıyla bulguya iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Belediye tarafından tahsis edilen taşınmazların, Net Değer Hesabı'na kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı anlaşılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabı 190,191,192 ve 193 üncü maddelerde açıklanmıştır. Buna göre "*Hesabın Niteliği*" başlıklı ilgili maddelerinde:

"Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı, herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."

"Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."

Denilmiştir.

Yine Hesabın İşleyişi başlıklı ilgili maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrasında:

"(6) Tahsise konu edilen yeraltı ve yerüstü düzenleri tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir."

"(7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir."

Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince belediyenin tahsis ettiği taşınmazları muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252 Binalar Hesabına alacak ve 500 Net Değer Hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydetmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, idarenin tahsis etmiş olduğu taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür. Bu durum ilgili hesapların doğruyu ve gerçeği yansıtmasına engel teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından tahsis edilen taşınmazların, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddeleri doğrultusunda Mali Hizmetler Müdürlüğü'ne bildirilmesi suretiyle, ilgili muhasebe kayıtlarının düzeltilmesi ve böylece ilgili hesapların doğruyu ve gerçeği yansıtması temin edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevaptan, kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların başlatılacağı anlaşılmaktadır. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda 2018 yılında kayıtların yapılmaya başlanacağı beyan edilmişse de, yapılacak bu kayıtların 2017 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bayrampaşa Belediyesi 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yurt İçi Görev Yolluğu Avanslarının İş Avans ve Kredileri Hesabında Takip Edilmesi

Belediye personelinin geçici görev yolluğu avanslarının 161 Personel Avansları Hesabında izlenmesi gerekirken 160 İş Avans ve Kredileri Hesabında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 161 Personel Avansları Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 127 nci maddesinde;

"Bu hesap, mevzuatı uyarınca verilen sürekli ve geçici görev yolluğu avansları, ödeme gününden önce ödenmesine karar verilen maaş ve ücret ödemeleri ile denetmen yollukları karşılığı verilen avansların izlemesi için kullanılır. "

"Hesaba İlişkin İşlemler" başlıklı 128 inci maddesinde;

"Personel avansları hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

2) Geçici görev yolluğu avansları

Harcırah Kanunu hükümlerine göre, memuriyet mahalleri dışında bir yere geçici görev, kurs, tedavi, sınav gibi amaçlarla gönderilenlere verilen avansların; asıl memuriyet mahalline dönüşten itibaren bir ay içerisinde bildirim dairesince muhasebe birimine verilerek mahsup işleminin yaptırılması ve varsa artan paranın iade edilmesi gerekir. Süresi içerisinde mahsup belgelerini vermeyen, artan parayı iade etmeyen veya mahsup belgelerini verdiği halde artan parayı iade etmeyenler hakkında 6245 sayılı Kanununun 59 uncu maddesi uyarınca işlem yapılır. Geçici görev yolluğu avansı alanların, süresi içerisinde mahsup belgelerini vermemesi veya artan parayı iade etmemesi halinde, asıl memuriyet mahalline dönüşlerinden itibaren bir ay sonundan başlamak üzere faiz alınır. Bir kişiye, almış olduğu avansı mahsup etmeden başka bir görevlendirme nedeniyle yeniden avans verildiği takdirde, bir aylık mahsup süresi, her görev için asıl memuriyet mahalline dönüş tarihi esas alınarak ayrı ayrı hesaplanır. Avans ödendikten sonra geçici görevlendirmeden vazgeçildiği için paranın geri alınması gerektiği takdirde, hesaplanacak faizin başlangıcı, vazgeçme emrinin ilgiliye tebliğ edildiği tarihi izleyen 15inci günün sonunda, bugün tatile rastlarsa tatili izleyen günden başlar."

160 İş Avans ve Kredileri Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 124 üncü maddesinde;

"Bu hesap, kurumca mevzuatı gereğince bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen iş avans ve kredilerinin izlenmesi için kullanılır."

Hükümleri bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan madde hükümlerinden anlaşılacağı üzere, yurt içi geçici görev yolluğu avanslarının 161 Personel Avansları Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, 2017 yılı içinde 161 Personel Avansları Hesabının kullanılmadığı ve yurt içi geçici görev yolluğu avanslarının 160 İş Avans ve Kredileri Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Yurt İçi Görev Yolluğu Avanslarının 161 Personel Avansları Hesabında izlenmeye başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusuna iştirak edildiğinden söz konusu husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 2: Doğrudan Taşıtların Depolarına Konulan Akaryakıt Alımlarında TİF Düzenlenmemesi Gerekirken Mevzuata Aykırı Olarak TİF Düzenlenmesi ve İlk Madde ve Malzeme Hesabına Alınması Nedeniyle Giderleştirilmemesi

Doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar için taşınır işlem fişi düzenlenmemesi gerekirken kimi alımlarda TİF düzenlendiği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin "*Belge ve Cetveller*" başlıklı 10 uncu maddesine göre "*Tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar ile doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar,*" için TİF düzenlenmemesi gerekmektedir. Kamu idaresi tarafından ihale edilen Akaryakıt ve Madeni Yağ Mal Alımı İşi kapsamında alınan akaryakıtların bir kısmı kamu idaresinin akaryakıt depolarına aktarılarak, belediyenin araçları buradan akaryakıt ihtiyaçlarını karşılamıştır. Bu durumda Taşınır Mal Yönetmeliği uyarınca TİF düzenlenmesi gerekli olup kamu idaresi tarafından bunlarla ilgili TİF'leri düzenlenmiştir. Ancak Taşıt Tanıma Sistemi ile araçların akaryakıt istasyonlarından aldıkları ve doğrudan araçların depolarına konulan bir takım akaryakıt alımlarında da TİF düzenlediği görülmüştür.

Doğrudan araçların depolarına konulan bazı akaryakıt alımlarında TİF düzenlenmemesi gerekirken TİF düzenlenmesi nedeniyle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı kullanılmıştır. Ancak mevzuat gereği doğrudan araçların depolarına konulan akaryakıtların 630 Giderler Hesabı kullanılarak doğrudan giderleştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alınan 130.989,77 TL gider yazılması gerekirken 630 Giderler Hesabının kullanılmamasından dolayı giderleştirilememiştir. Sonuç olarak Kamu İdaresinin Mali Tablolarında 630 Giderler Hesabı 130.989,77 TL eksik, 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabı ise 130.989,77 TL fazla görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınır Mal Yönetmeliği gereği tesis, makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demirbaşların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçaları ile doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt, likitgaz ve yağlar için TİF düzenlenmesi şeklindeki uygulamaya son verilmiş olup, bundan sonra tavsiye edildiği şekilde işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, doğrudan taşıtların depolarına konulan akaryakıt alımlarında TİF (Taşınır İşlem Fişi) düzenlenmesi işlemine son verdiğini, bundan sonra tavsiye edildiği şekilde işlem yapılacağını ifade ederek söz konusu bulguya iştirak etmiştir. İdare her ne kadar bulguya iştirak etmiş olsa da 2017 yılı mali tablolarında, 630 Giderler Hesabı olduğundan eksik 150 İlk ve Madde Hesabı ise fazla gözükmekte ve hatalı bilgi içermektedir. Bulgu konusu tespitin

devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: İdareye Bağışlanan Taşınmazların Muhasebe Kaydının Hatalı Yapılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabının "Hesabın niteliği" başlıklı 188 inci maddesinde:

"Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."

Söz konusu Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 189 uncu maddesinde:

"Bedelsiz olarak kuruma intikal eden binalar tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir."

Denilmektedir.

Bağış olarak İdareye geçen taşınmazların yukarıda belirtilen düzenlemeye göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Aksi uygulamanın mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacağı açıktır.

Yılı içinde Belediyeye tespit edilen değeri 552.637,81 TL olmak üzere 15 adet arsa bağışlandığı görülmüştür. Bu taşınmazların ilgili yılında muhasebe kayıtlarına bu tutar kadar 500 Net Değer Hesabına alacak, 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç yazılmak suretiyle alındığı tespit edilmiştir.

Bu durum 500 Net Değer Hesabının 552.637,81 TL fazla 600 Gelirler Hesabının ise söz konusu tutar kadar eksik görünmesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemize bağışlanan taşınmazların muhasebe kayıtları 10.01.2018 tarih ve 112 nolu muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiştir. Uygulamaya bu şekilde devam edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında kamu kurumlarına bağışlanan taşınmazların ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine yönelik düzeltmenin yapıldığı ifade edilmektedir. Ancak bulgu konusu hususa yönelik düzeltme kaydının 2017 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır. Konu sonraki denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketten Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj atıklarının ilgili mevzuat uyarınca toplanması için verilen imtiyaz hakkının ihale yapılmadan, herhangi bir bedel alınmadan çevre lisansına sahip bir şirkete sözleşme

yapılarak verildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediyenin yetkileri ve imtiyazları*" başlıklı 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmanın belediyenin yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8 inci, 11 inci ve 12 nci maddelerine dayanılarak hazırlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik'in "*Genel ilkeler*" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ambalaj atığı üreticilerinin, ambalaj atıklarını, bağlı buldukları belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak, diğer atıklardan ayrı biriktirmek ve belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermekle yükümlü olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "*Belediyelerin görev ve yetkileri*" başlıklı 8 inci maddesinde belediyelerin ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak veya kurdurmak, işletmek veya işletmek konularında görevli ve yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in "*Ambalaj atıklarını ayrı toplama sistemi*" başlıklı 24 üncü maddesinde 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesi kapsamında, belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından sorumlu olduğu, bu işi kendisinin yapacağı veya sözleşme imzaladığı çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştireceği hüküm altına alınmıştır.

Ambalaj atıklarının toplanması hususunda gerek 5393 sayılı Kanun gerekse yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümlerine göre belediyeler hem yetkilidir hem de imtiyaz hakkı sahibidir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "*Kapsam*" başlıklı 1 inci maddesinde belediyelerin kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun'a tabi olduğu belirtilmiş, "*Tanımlar*" başlıklı 4'üncü maddesinde ise "*hakların kiralanması*" "*Kira*" tanımı içinde değerlendirilmiştir. Belediye için bir imtiyaz hakkı olan ve gelir getirici nitelikte bulunan ambalaj atıklarının toplanması, ya Kurum tarafından kendi imkânları ile yerine getirilmeli ya da 2886 sayılı Kanun'a göre rekabetin ve eşit muamele ilkelerinin sağlandığı bir ortamda en yüksek gelir ile ihale edilmelidir.

Yapılan incelemede; Bayrampaşa Belediyesi sınırları içerisindeki ambalaj atığı toplama hakkının Kurum tarafından herhangi bir ihale yapılmadan, rekabet ve eşit muamele ilkeleri sağlanmadan bir şirketle sözleşme imzalanması suretiyle bedelsiz verildiği görülmüştür. Kurum ile ilgili Şirket arasında 01.08.2016 tarihinde yapılan 3 yıl süreli protokol ile söz konusu şirkete

ambalaj atıklarının toplanması konusunda imtiyaz hakkı verilmiş, karşılığında herhangi bir bedel de alınmamıştır.

İmtiyaz sahibi söz konusu firmanın, 2017 yılı içinde 15.632 ton ambalaj atığı topladığı tespit edilmiştir. Firma, toplanan atıkları satarak gelir elde etmekte, bunun karşılığında imtiyaz hakkı aldığı Kuruma herhangi bir bedel ödememektedir.

Ambalaj atıklarının toplanması konusunda imtiyaz hakkının Kurum tarafından belirli sürelerle başka bir şirkete devredilebilmesi için, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre ihale yapılması, gerekli şartları taşıyan ve en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden firmaya söz konusu hakkın verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanan 27.12.2017 tarih ve 30283 sayılı Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin, “Belediyenin Göreve ve Yetkileri” başlıklı 8 inci maddesine istinaden Çevre ve Şehircilik Bakanlığında lisanslı bir firma ile Belediyemiz arasında protokol imzalanmıştır. Bulguya konu tespit uyarınca 19.02.2018 tarih ve 95 sayılı Başkanlık Onayı ile 2886 sayılı Kanunun ilgili maddeleri uyarınca ihale sürecine başlanmış olup, anılan lisanslı firma ile olan protokol sonlandırılarak, yapılan ihale neticesinde gerekli şartları taşıyan ve en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden firmaya söz konusu hak verilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, ihale sürecine başlandığını ve yapılan ihale neticesinde gerekli şartları taşıyan ve en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden firmaya söz konusu hakkın verileceğini belirterek bulguya iştirak edilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

2017 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Bayrampaşa Belediyesi sınırlarında işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin olduğu tespit edilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’e göre Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatının olması gerekmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “İşyeri Açma İzni Harcı” başlıklı 81 inci maddesinde;

“Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması” İşyeri Açma İzni

---

Harcına" tabidir."

Denilmektedir.

Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan verilere göre, Kurumun yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2017 tarihi itibarıyla 19.200 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği ve sadece bu işyerlerinden işyeri açma ve çalışma ruhsatı harcı tahsil edildiği tespit edilmiştir. Ancak Kurumun Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan işyeri çevre temizlik vergisi aktif mükellef listesinde ise 41.393 aktif işletme olduğu görülmüştür.

Bu verilerden hareketle, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf olan 2665 adet işletme hariç olmak üzere toplam 19.528 adet işyerinin ruhsatsız faaliyet gösterdiği; buna bağlı olarak da Belediyenin, işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı geliri kaybının olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz personeli tarafından gerçekleştirilen periyodik denetimlerle, sürekli olarak ruhsatsız faaliyet gösteren iş yerleri tespit edilmektedir. Ruhsatsız faaliyette bulunan işletmeler hakkında öncelikle mühürleme kararı çıkartılarak, ruhsat müracaatında bulunmaya yönlendirilmektedirler. Ruhsat müracaatı sırasında İşyeri Açma Harcı ve Çevre Temizlik Vergisi tahsil edilmektedir. Böylece, müracaatın neticesinden bağımsız olarak, belediye gelirlerindeki olası bir kaybın önüne geçilmektedir. Diğer yandan, Bayrampaşa ilçesi işletmelerin hareketliliği, el ya da iş nevi değiştirmesi anlamında dinamik, sık değişiklik gösterir bir hüviyettir. Vatandaşların değişiklikler hakkındaki durumlarına ilişkin kendiliklerinden beyan ve müracaat etme yüzdeleri çok düşük olduğundan, durum saha denetimlerinde ancak tespit edilebilmektedir. Ruhsatsız iş yerlerinin daha çabuk tespit edilebilmeleri için, hem mevcut durumun hem de belli periyotlarla kapanan ve yeni açılan iş yerlerinin tarafımıza bildirilmesi talebimiz, 26.12.2017 tarih ve 1118 sayılı yazı ile Bayrampaşa Vergi Dairesine, 26.12.2017 tarih ve 1119 sayılı yazı ile Tuna Vergi Dairesine ve 26.12.2017 tarih ve 1120 sayılı yazı ile de Davutpaşa Vergi Dairesine iletilmiştir. Cevabi yazılarda konunun Gelir İdaresi Başkanlığı Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı ile paylaşılması gerektiği bildirildiğinden, zikredilen Kuruma 09.04.2018 tarih ve 53042910-622.03/402-1343 sayılı ile yazı mezkur talebimiz ulaştırılmıştır; cevabi yazıları beklenmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında özetle Bayrampaşa ilçesindeki işletmelerin el değiştirmesi veya işin mahiyeti açısından dinamik bir yapıda olduğunu, aynı zamanda vatandaşların değişiklikler hakkındaki durumlarına ilişkin beyan ve müracaat etme yüzdelerinin çok düşük olduğunu belirterek durumun saha denetimlerinde ancak tespit edilebildiğinden bahsetmiştir. Ruhsatsız iş yerlerinin daha çabuk tespit edilebilmeleri için ilgili kurumlara yazı yazıldığı belirtilmiştir. Kamu İdaresince mevzuat gereği ruhsat verilemeyen yerler dışında

kalan işyerlerinin tamamının ruhsatlandırılabilmesi için ilgili Kamu İdareleriyle olan yazışmaların takibinin yapılarak bir an evvel sonuç elde edilmesi ve ruhsatsız işyerlerinin ruhsatlandırılmasının sağlanması gerekmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Uyarınca Kiraya Verilen Taşınmaz Malların, Kira Süresi Sonunda Yeniden İhale Düzenlenmeden Kira Süresinin Uzatılması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1 inci maddesinde;

“...belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.”

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri” başlıklı 18 inci maddesinde;

“Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.”

“Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri” başlıklı 34 üncü maddesinde;

“Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralınmasına karar vermek.”

Hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; kanun koyucu, Belediye taşınmazlarının bu kanuna göre kiraya verilmesi gerektiği noktasında iradesini ortaya koymuştur. Bu itibarla Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundaki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki belirtilen usullerden biriyle ihaleye çıkılmalıdır. Kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınmalı; işgalin devam etmesi durumunda taşınmazın tahliyesi için ilgili mülki amire talepte bulunulmalıdır.

Ayrıca 5393 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre, taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde; Belediyede ihale edilerek kiraya verilen 63 adet taşınmazın, sözleşme süresinin bitiminde ihale yapılmadan mevcut kiracılarla kira

sözleşmesinin uzatıldığı görülmüştür. Ancak sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki belirtilen usullerden biriyle ihaleye çıkılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguya konu 63 adet taşınmazın bütün kiralama iş ve işlemleri, kira süresine göre yetkili mercilerden alınmış kararlar doğrultusunda, 2886 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde yerine getirilmiştir. Bununla birlikte, 6098 sayılı Kanunun 347 nci maddesinin, "Konut ve çatılı işyeri kiralalarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir." hükmü doğrultusunda, borcu bulunmayan kiracılar ile akdedilmiş olan mevcut kira sözleşmeleri sona erdirilmemektedir. Ancak kontrat süresi sonunda borcu bulunanlar için tahliye işlemi ve alacağın tahsili yönünde icra takibi yapılmakta; yeni yapılacak kiralamalar için ise 2886 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde ihale usulüne başvurulmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulguya konu taşınmazların kiralama iş ve işlemlerinin, kira süresine göre yetkili mercilerden alınmış kararlar doğrultusunda, 2886 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri çerçevesinde yerine getirildiği belirtilmiştir. Bununla birlikte 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 347 nci maddesine atıf yapılmış, bu madde hükmü doğrultusunda, borcu bulunmayan kiracılar ile akdedilmiş olan mevcut kira sözleşmelerinin sona erdirilmediği belirtilmiştir. Ayrıca borcu bulunanlar için kontrat süresi sonunda tahliye işlemi ve alacağın tahsili yönünde icra takibi yapıldığı; yeni yapılacak kiralamalar için ise 2886 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde kiralamaların yapıldığı ifade edilmiştir.

Öncelikle Kanun koyucu, Belediye taşınmazlarının bu Kanun'a göre kiraya verilmesi gerektiğini 2886 sayılı Devlet İhale Kanun'unun 1 inci maddesinde; "...belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri aynı hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür." şeklinde iradesini ortaya koymuştur. Yine mezkur Kanun'un 75 inci maddesinde, "...Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir." hükümleri yer almaktadır. Ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesinin altıncı fıkrasında Belediye mallarına karşı suç

işleyenlerin Devlet malına karşı suç işlemiş sayılacağı ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmektedir.

2886 sayılı Kanun'un 75 inci maddesinde belirtilen tahliyeye ilişkin hükümler özel bir düzenlemedir ve Türk Borçlar Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile bu hükümler yürürlükten kalkmamıştır. Dolayısıyla belediye tarafından kiraya verilen yerlerde 2886 sayılı Kanuna göre ihalede belirtilen kira süresi sonunda ancak yeniden ihale düzenlenerek kiraya verilebilecektir.

Kurum tarafından kiraya verilen yerlerde mevzuata uygun hareket edilmemekte, kira sürelerinin dolması üzerine süre uzatım kararları ile kiracılık ilişkileri devam ettirilerek tahliye işlemleri zamanında gerçekleştirilmemektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Bilgisayar Yazılım ve Lisans Alımlarının Haklar ve Birikmiş Amortismanlar Hesabında Takip Edilmemesi

Belediyenin 2017 mali yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, 830.03.07.02 Gayri Maddi Hak Alımları hesap kodunda muhasebeleştirilen alımların 260 Haklar Hesabına alınmadığı görülmüştür.

830.03.07.02 hesap kodunda bulunup haklar hesabına kaydı yapılmayan alımlar aşağıda listelenmiştir.

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Bütçe Kodu	Tutar(TL)	Açıklama
18.04.2017	2288	83003070201	21.889,00	Kurumsal Antivirüs ve Antispyware Alımı(3yıllık)
28.04.2017	2490	83003070201	2.950,00	Hakediş Programı Güncelleme Lisans Bedeli
16.05.2017	2893	83003070201	19.116,00	Logsign Log Yönetim Sistemi (1 Yıllık Lisans) Alımı
21.06.2017	3751	83003070201	35.400,00	İşletim Sistemi Güncelleme Lisans Bedeli
21.07.2017	4474	83003070201	4.537,80	Nitelikli Elektronik Sertifika Alımı
24.08.2017	5212	83003070201	29.205,00	Vm Ware ve Veeam Backup Lisans Alımı
16.11.2017	7012	83003070201	3.681,60	Nitelikli Elektronik Sertifika Alımı
29.12.2017	8130	83003070201	13.589,35	Çağrı Merkezi Kullanıcı Lisansı Alımı

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 260 Haklar Hesabının niteliğinin belirtildiği 186 ncı maddesinde bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmeliğin 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı niteliğinin belirtildiği 190 ıncı maddesinde ise bu hesabın, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini izlemek için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre, gayri maddi hak alımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmesi ve dönem sonunda amortisman işlemlerinin uygulanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Gayri maddi hak alımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmesi ve dönem sonunda amortisman işlemlerinin uygulanması işlemlerine başlanılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, Gayri maddi hak alımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmesi ve dönem sonunda amortisman işlemlerinin uygulanması işlemlerine başlanıldığını ifade etmiş dolayısıyla söz konusu bulguya iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Eğlence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

Belediye sınırları içerisinde yer alıp eğlence hizmeti sunan bazı işletmeler için eğlence vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile belediye ve mücavir alan sınırları içindeki eğlence faaliyetleri eğlence vergisinin konusuna alınmıştır. Kanunun 17 ve 21 inci maddelerinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Kanunun 21 nci maddesinde ise eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetler sayılmış, maddenin I/5 nolu ayrımında, sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler ve benzerlerinden %20 oranında eğlence vergisi alınacağı belirtilmiştir. Ayrıca Kanun’un 20/3 üncü maddesinde, biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için, Belediye Meclislerince takdir edilecek miktarda eğlence vergisi ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Danıştay 9 uncu Dairesinin 07.11.2007 tarih ve E: 2005/5313, K:2007/3726 sayılı kararında özetle, “*play station salonları biletle girilmesi zorunlu eğlence yerlerinden olmadığından, söz konusu salonlardan belediye meclisince belirlenen tarifeye istinaden eğlence vergisi alınmasında hukuka aykırılık bulunmadığı...*” denilmektedir.

Görüldüğü üzere, Danıştay atari, oyun makinesi ve bilgisayar oyunlarının oynatıldığı play-station oyun salonlarının faaliyetlerinin eğlence vergisinin konusuna girdiği görüşündedir.

Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan ruhsat bilgilerine göre faaliyet konusu oyun salonları ve bilorda salonları olan bazı işletmeler için eğlence vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Bahse konu bulguya istinaden, eğlence vergisine tabi işletmelerin ruhsat bilgileri ile Belediye kayıtlarımız karşılaştırılmış ve 5 adet bیلardo salonu ile 18 adet oyun salonuna 2017 yılı için toplam 73.953,00 TL ve 5 yıllık geriye dönük olarak da toplam 139.469,00 TL tahakkuk işlemi yapılmış olup, tahsilâta ilişkin gerekli takip işlemlerine de başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmektedir. Konu sonraki denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 9: Hazineye Ait Taşınmazların Satış Bedellerinin Tahsil Edilen Kısmından %10 Payın Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabında İzlenmemesi

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun "*Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir*" başlıklı 5 inci maddesinde;

"...

Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ..."

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Fonun teşkili ve muhasebeleştirilmesine ilişkin "*Belirli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar*" başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında;

"20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır."

Hükümleri yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde, 2017 yılında ilgili madde kapsamında Hazine tarafından yapılan satışlardan Belediyeye gönderilen %10'luk orana isabet eden 40.873,27 TL'lik tutarın 362.01.99 nolu Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabında izlenmesi yerine doğrudan gelir hesaplarına kaydedildiği görülmüştür. Söz konusu tutarın 362.01.99 nolu Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabına aktarılarak muhasebeleştirilmesi ve takibinin sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Hazineye ait taşınmazların satışlarından Belediye’ye gönderilen %10’luk orana isabet eden tutarın 362.01.99 Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesapta izlenmesine şeklindeki tavsiyeye riayet edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, bulguda belirtilen hususla ilgili olarak yapılması gerekenlere riayet edileceğinden bahsetmiş dolayısıyla söz konusu bulguda belirtilen hususlara iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: İşgal Harcına Tabi Olan Yerlerden Ecrimisil Alınması

Tapuda tescil konusu olmayan ve kamuya terk edilen bazı yerleri işgal edenlerden işgal harcı yerine ecrimisil tahakkuk ve tahsil edildiği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “*İşgal Harcı*” başlıklı 52 inci maddesinde:

“Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, İşgal Harcına tabidir:

- 1. Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,*
- 2. Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,*
- 3. Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç)”*

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü gereğince belediye sınırları içinde bulunan yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, işgal harcına tabidir. Bu yerler; pazar veya panayır kurulan yerler, meydanlar, mezat yerleri, yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait mahallerdir.

2464 sayılı Kanunun "*Mükellef*" başlıklı 53 üncü maddesinde, işgal harcı mükellefinin kimler olacağı, "*Matrah*" başlıklı 55 inci maddesinde, işgallerde işgal edilen yerlerin metrekare alanının dikkate alınacağı, "*Harcın tarifesi*" başlıklı 56 ncı maddesinde ise işgal harcının en az ve en çok hangi sınırlarda olması gerektiği düzenlenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75 inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "*Ecrimisil ve tahliye*" başlıklı 75 inci maddesinde devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden ecrimisil isteneceği ayrıca işgal edilen taşınmaz malın, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla ecrimisil idarenin mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar için uygulanmalıdır.

Yapılan incelemelerde, tapuda tescil konusu olmayıp kamunun istifadesine açık olan yerlerin (viyadük altı, refüj, yeşil alan vs.) işgal edildiği, işgal edenlere geçmişe dönük olarak toplam 135.040 TL ecrimisil tahakkuk edildiği görülmüştür. Ancak yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre kurumun özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında olmayan bu yerleri işgal edenlerden işgal harcı alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılan incelemeler neticesinde, tapuda tescil konusu olmayıp kamunun istifadesine açık olan yerleri (viyadük altı, refüj, yeşil alan vs.) işgal edenlere dair işgal harcı hesaplanmış ve bu tutarın, daha önce tahakkuk ettirilmiş olan 135.040,00 TL ecrimisil bedelini aşan kısmına dair "fark tahakkuku" yapılmıştır. Söz konusu bedelin tahsilâtına yönelik işlemler devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususlara iştirak edildiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Kurum Tarafından Eysel Katı Atık Ücreti Takip ve Tahsil İşlemlerinin Tam Olarak Uygulanmaması

Kurum tarafından 13.05.2006 tarihinden itibaren alınması gereken evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretinin meskenlerden alınmadığı görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 26.04.2006 tarih ve 5491 sayılı Kanun'la değişik "*İlkeler*" başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamaların kirlenme veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanacağı ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un 26.04.2006 tarih ve 5491 sayılı Kanun'la değişik "*Tanımlar*" başlıklı 2 nci maddesinde ise "*Kirlenme*" tanımının "*faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri*", "Eysel katı atık" tanımının ise "*tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen*"

konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları” ifade ettiği belirtilmiştir.

Kanun’un 26.04.2006 tarih ve 5491 sayılı Kanun’la değişik 11 inci maddesinin on birinci fıkrasında:

“Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz.”

Denilmektedir.

Buna göre belediyelerin evsel katı atık dolayısıyla yapacakları harcamaların, bu hizmetten yararlanan kişilerden, yani kirlenmeye, evsel katı atıkların oluşmasına sebep olanlardan alınmasının bir zorunluluk olduğu ifade edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 1 inci maddesinde belediyelerin de dâhil olduğu birçok kamu kurum ve kuruluşunca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç, herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediyeler tarafından gerçekleştirilen evsel katı atık toplama işi, kirleten kişilere yapılan bir nev’i hizmettir. Zira 2872 sayılı Kanun’da da belirtildiği üzere kirleten kişinin bu kirliliğin giderilmesi için yapılacak harcamaları karşılaması Kanun’un temel prensiplerindedir. Dolayısıyla bu hizmet için ücret tarifesi belirlenip, masrafların kirleten kişilerden alınması gerekirken bu hususun yerine getirilmemesi veya eksik uygulanması, hem 2872 hem de 4736 sayılı Kanun’a aykırıdır.

Yapılan incelemelerde, Bayrampaşa Belediyesi tarafından atık bertaraf ücret tarifesinin sadece işyerleri için belirlendiği, 2017 yılı içerisinde işyerlerinden katı atık ücreti tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapıldığı, meskenler için ise evsel atık ücret tarifesinin belirlenmediği ve bu meskenlerden evsel atıklar için herhangi bir ücret tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Atık su Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğe istinaden; 18.01.2012 tarihinde ilçe dâhilinde bulunan mesken ve işyerlerinin Çevre Temizlik vergileri beyanlarına ait sayı ve kategorik bilgiler ile Bayrampaşa’da aktif kayıtlı hane sayısı, aktif işyeri abone sayısı, 2011 yılındaki yıllık toplam su tüketimi miktarı ve

ÇTV tahakkuk tutarı üzerinden yaklaşık maliyet hesabı yapılmıştır. Bu verilere göre tam maliyetin belirlenmesinde mükerrer hesaplama olmaması için 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44 üncü maddesi hükmü gereğince alınan Çevre Temizlik Vergisi toplam sistem maliyetinden çıkartılarak aylık maliyet, konut ve işyeri paylarının hesabı çıkarılarak tarifeler oluşturulmuş ve bu tarifeler 09.02.2012 tarihli ve 24 sayılı Belediye Meclisi kararıyla kabul edilmiştir.

Tarifelerin tam olarak nasıl belirlenip tahsil edileceğine dair net bir uygulama belirtilmediğinden uygulamada çeşitli problemler ortaya çıkmakta olduğundan, söz konusu bedellerin su faturaları ile birlikte toplanması hususu 10.02.2012 tarihli yazımız ile İSKİ Genel Müdürlüğüne iletilmiştir. İSKİ Genel Müdürlüğü ise 15.06.2012 tarihli yazısı ile hizmet sözleşmesi yapılmadan söz konusu ücretlerin su faturalarına yansıtılmasının mümkün olmayacağını bildirmiştir.

Benzer sıkıntılar tüm çevre belediyelerde ortaya çıktığından, konu, Türkiye Belediyeler Birliği tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletilmiş ve mezkûr Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesindeki uyum sağlama yükümlülüğünün bir süre ertelenmesi talep edilmiştir. Bu süreçten sonra söz konusu yönetmeliğe uyum süresi Bakanlar Kurulu kararı ile her sene ertelenmeye başlanmış ve son olarak 25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikle 31.12.2018 tarihine ertelenmiştir. Uygulama Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesiyle birlikte gerekli işlemlerin yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından meskenler için herhangi bir tahakkuk ve tahsilat işlemi yapılmamıştır. 2872 sayılı Kanun, evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretini belirleme ve tahsil konusunda belediyeleri görevli ve yetkili kılmıştır. Kurum tarafından gerekli tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması gerektiği düşünülmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir

BULGU 12: Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında Pazarlık Usulünün Kullanılması

Bayrampaşa Belediyesi tarafından yapılan bir kısım taşınmaz kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51 inci maddesine istinaden pazarlık usulü ile yapıldığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2 nci maddesinde;

"Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında

karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.

...”

36 ncı maddesinde;

“Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

Ancak, 44 üncü maddede gösterilen işler belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45 inci maddede gösterilen işler açık teklif usulüyle, 51 inci maddede sayılan işler pazarlık, 52 nci maddede gösterilen işler de yarışma usulüyle yaptırılabilir.”

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36 ncı maddesi hükmünde yer alan Kapalı Teklif Usulünün esas usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dâhilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Bu itibarla mezkûr Kanunu'nun 51 inci maddesine istinaden pazarlık usulü ile yapılan taşınmaz kiralama işlemlerine ilişkin tespitler aşağıda yer almaktadır.

A. Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında Pazarlık Usulünün (51/a) Kullanılması

2886 sayılı Kanun'un 51 inci maddesinin (a) fıkrasında;

“a) Yer, özellik (askeri birliklerin kuruluş özellikleri dahil) ve nitelikleri itibariyle her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilecek belli tutarları aşmayan ve süreklilik göstermeyen, bu Kanunun 1 inci maddesinde gösterilen işler,”

Hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki hüküm gereğince pazarlık usulü, ancak belirli tutarları aşmayan ve süreklilik göstermeyen işler için söz konusu olabilecektir.

Kurumun hesap ve işlemleri incelendiğinde, söz konusu fıkraya istinaden 8 adet taşınmazın kiralandığı görülmüştür. Kiralama sürelerinin 3 yıl ve daha fazla olması bu kiralama işlemlerinin sürekli bir niteliğe sahip olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla söz konusu taşınmazların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (a) bendi gerekçe gösterilerek kiraya verilmesi yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırıdır. Zira söz konusu taşınmaz kiralama işlemi her ne kadar belirli tutarı aşmayan bir meblağ olsa da süreklilik arz eden bir işlem olarak değerlendirilmelidir.

B. Kurum Taşınmazlarının Kiralanmasında Pazarlık Usulünün (51/g) Kullanılması

2886 sayılı Kanun'un 51 inci maddesinin (g) fıkrasına istinaden Pazarlık usulü ile yapılabilecek işler aynen;

“Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi, ...”

Yer almaktadır.

İdarenin yapmış olduğu işlemler incelendiğinde, 45 adet taşınmazın bu fıkra göre pazarlık usulü ile kiraya verildiği anlaşılmıştır. Ancak bu Kanun'un 51/g maddesi; Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisine izin vermekte ve dolayısıyla Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar için söz konusu hüküm doğrultusunda pazarlık ihalesi yapılmasına ise imkân vermemektedir.

Her ne kadar, 2886 sayılı Kanun'un “Kapsam” başlıklı 1’ inci maddesi; belediyelerin alım, satım, yapım, kira, hizmet trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanundaki yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmiş ise de, “Devletin özel mülkiyetindeki” ve “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” ifadelerinden; Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların değil, bilakis Hazineye ait olan taşınmazların tarif edildiği hususu aşıkârdır.

Nitekim Danıştay 13' üncü Dairesinin 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı Kararında; “Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51. maddesinin (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait taşınmazların “devletin özel mülkü” ve “devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer” lerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı yasa'nın 51/g maddesi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle, iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğu” hususu hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, yukarıda izah edilen gerekçeler karşısında, söz konusu taşınmazların kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun hükümlerine aykırı hareket edilmek suretiyle tekemmül ettirildiği kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Kiralama kavramı, hukuki özü itibarıyla “geçici” ya da “belirli süreli” bir kullanımı/yararlanmayı ifade ettiği göz önünde bulundurulduğunda,

Belediyeye ait 8 taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51/a maddesine istinaden yapılan pazarlık usulü ihale ile kiralanmasının mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

Diğer yandan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesinin, "Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ..." işlemlerinin pazarlık usulü ile ihale edilebileceğinin belirtildiği; bu maddede bahsi geçen devlet mallarının kamu malları ve devletin özel malları olarak ikiye ayrıldığı, Belediyemizi de kapsayan diğer kamu tüzel kişilerine ait taşınmazların devletin özel malları arasında değerlendirildiği, keza 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinde de, "Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır." ibaresine yer verildiği nazarı itibara alındığında, Belediye taşınmazlarının devlet malı statüsünde olduğu mütalaa edilmiş ve işlemler bu çerçevede ihdas edilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında kiralama kavramının "geçici" ya da "belirli süreli" bir kullanımı/yararlanmayı ifade ettiği belirtilmiş ve Belediyeye ait 8 taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51/a maddesine istinaden pazarlık usulü ile kiralanmasının mümkün olabileceği ifade edilmiştir. Diğer yandan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesinde bahsi geçen devlet mallarının kamu malları ve devletin özel malları olarak ikiye ayrıldığı, Belediyeyi kapsayan diğer kamu tüzel kişilerine ait taşınmazların devletin özel malları arasında değerlendirildiği ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinde, "*Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır.*" hükmü gereğince Belediye taşınmazlarının devlet malı statüsünde olduğu belirtilmiştir.

Öncelikle 2886 sayılı Kanun'un 51/a maddesinde açık bir şekilde süreklilik göstermeyen işlerin pazarlık usulü ile yapılabileceği ifade edilmiştir. Söz konusu yerlerin geçici ya da belirli süreli kiraya verilmiş olması süreklilik arz etmediği anlamına gelmemektedir. Kiralama işlemi her durumda belirli bir süre, bir yıl, üç yıl gibi süreler belirlenerek gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle kiralama işlemlerini süreklilik göstermeyen işler kapsamında değerlendirmek mümkün değildir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinde, "*Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır.*" hükmü gereğince Belediye taşınmazlarının devlet malı statüsünde olduğu belirtilmiş olsa da 51 (g) maddesindeki "Devletin özel mülkiyetindeki" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler" ifadelerinden; Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların değil, Hazineye ait olan taşınmazların anlaşılması

gerekmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca Belediye; belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip olan ve “Devlet” tüzel kişiliğinden ayrı bir kamu tüzel kişiliğini ifade etmektedir.

Bu nedenle, belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların “Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malları” ile “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde belediyelere ait taşınmazların 2886 sayılı Yasa'nın 51'inci maddesinin (a) ve (g) bendi kapsamında kiralanması mevzuata aykırıdır. Konu sonraki denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 13: Memurlara 4688 sayılı Kanun Uyarınca Verilen Sosyal Denge Ödemelerinden Kanuna Aykırı Olarak Sözleşme Aidatı Kesilmesi

Memurlara 4688 sayılı Kanun çerçevesinde verilen sosyal denge ödemelerinden Kanuna aykırı olarak dayanışma aidatı kesildiği görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda 04.04.2012 tarih ve 6289 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla değişiklikler yapılmış ve bu değişikliklerle kamu görevlileri sendikalarına toplu sözleşme hakkı tanınmış, yerel yönetim hizmetleri kolunda da ayrıca sosyal denge tazminatının belirlenmesine yönelik sözleşme yapılabileceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda 4688 sayılı Kanun'un 32 inci maddesinde sosyal denge sözleşmesinin yapılma usulü ve şekli belirlenmiş, bu maddede dayanışma aidatına ilişkin bir düzenlemeye ise yer verilmemiştir. Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında da, toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayırım yapılamayacağı öngörülmüştür. Yine Kanunun gelirler başlıklı 24 üncü maddesinde sendika gelirleri arasında üyelerin ödeyecekleri üyelik ödentileri sayılmış, 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, sendika tüzüğüne, üyelik ödentisi dışında her ne ad altında olursa olsun, üyelerden başka bir kesinti yapılmasını öngören hükümler konulamayacağı kuralına yer verilmiştir.

Ancak Belediye ile Bem Bir Sen Sendikası arasında yapılan Toplu İş Sözleşmesinin 4 üncü. maddesinde, “Bem-Bir-Sen’e üye olmayanların işbu sözleşmeden yararlanması, idareye

sözleşme aidatı ödemeyi kabul ettiklerine dair yazılı taahhütname vermelerine bağlıdır.” şeklinde hüküm bulunmaktadır. Ancak yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri gereğince söz konusu hükmün mevzuata uyarlılığı bulunmamaktadır. Zira memurlardan sendika aidatı dışında veya üzerinde aidat alınamayacaktır. Kaldı ki Yargıtay Hukuk Dairelerinin Kanuna aykırı olan Toplu Sözleşme hükümlerinin geçersiz olduğuna dair birçok kararı bulunmaktadır.

Memurlardan sendika aidatı dışında ilave olarak aidat / dayanışma aidatı kesintisi yapılmamalı ve yapılan ilave kesintilerin sendikadan talep edilerek ilgili memurlara iadesi sağlanmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Memurlara 4688 sayılı kanun uyarınca verilen sosyal denge ödemelerinden sözleşme aidatı kesilmesi işlemine son verilmiştir. Ayrıca daha önce kesilmiş olan bedellerin geri alınarak ilgili memurlara iade edilmesi için de sendika ile gerekli yazışmalara başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak bulguda belirtilen hususlara iştirak edildiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir

BULGU 14: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “*Gayri safılık ilkesi*” başlıklı 39 uncu maddesinde;

“Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir”

Denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "*Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi*" başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında:

“Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur”

Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen yönetmelik hükümlerinden anlaşıldığı üzere, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kurumun mali tablolarına göre 2017 yılı içinde toplam 164.744,93 TL mevduat faiz

geliri elde edildiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin %15 gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi, 600 hesap kodunda izlenen mevduat faiz geliri ile 630 hesap kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderlerinin 24.711,73 TL eksik görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Mevduat faiz gelirlerinden yapılan %15 gelir vergisi stopajına dair bütçeden çıkış işlemi yapılarak, bu tutar emanet hesaplarına işlenmiş; net tutar ise gelirler hesabında kayıt altına alınmaya başlanılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, bulgumuzda belirtilen hususla ilgili olarak birtakım işlemlerde bulunmuş fakat bulgumuzda da ifade ettiğimiz üzere mevduat faizlerinin muhasebeleştirilmesi brüt tutar üzerinden olmaktadır. Ayrıca 2017 yılı için bir düzeltme yapılamayacağından yılı mali tablolarında hatalı olarak yer alıp mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyen Kiracıların Sözleşmelerinin Feshedilmemesi ve İhale Yasaklısı Yapılmaması

Taşınmazı kiralayıp sözleşme imzalayan kişilerin sözleşmede belirlenen kira tutarlarını ödememesi neticesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre sözleşmelerin feshedilmeyip bu kişilerin ihale yasaklısı yapılmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un “*Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması*” başlıklı 62'nci maddesinde:

“Sözleşme yapıldıktan sonra 63'üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.”

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez.”

İdarelerce İhalelere Katılmaktan Geçici Yasaklama başlıklı 84 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında da ise;

“Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete’de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Kira sözleşmesinde belirtilen yükümlülüğünü yerine getirmeyen müşteriler (kiracı) hakkında Kanunun 62 nci maddesine göre kesin teminatın gelir kaydedilmesine karar verilip sözleşmesi fesih edilerek alacaklar için icra yoluna başvurulmaktadır. Aynı zamanda yapılan eylem taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeme olduğuna göre 2886 sayılı Kanun’un 84 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre de işlem yapılması gerekir.

Belediyenin mezkûr Kanuna göre gerçekleştirmiş olduğu kiralama işlemleri incelendiğinde, belediyeye ait 94 adet taşınmazın 2886 sayılı Kanun’a göre kiraya verildiği görülmüş olup bunlardan 8 adet kiracının sözleşme ve şartname hükümlerini uygun olarak yerine getirmediği anlaşılmıştır.

Bu itibarla söz konusu kiracıların hem sözleşmelerinin feshedilmesi hem de 84 üncü maddesinin üçüncü fıkra hükmünün uygulanması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda bahsedildiği üzere kira sözleşmelerinde belirtilen bedelleri ödemeyerek sözleşme ve şartname hükümlerini yerine getirmeyen kiracılara borçlarını ödemeleri için son ihtar yazısı gönderilmiş olup, kendilerine verilen süre içerisinde borçlarını ödememeleri halinde, sözleşmeleri feshedilerek ihale yasaklısı olmaları yönünde gerekli iş ve işlemler başlatılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulguda yapılan öneriler doğrultusunda işlemlere başlandığını belirtilerek bulguya iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından cins tashihi yapılmayan taşınmazları olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde

cins tashihi,

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi” şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik’in 10 uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

“(1)Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2)Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.”

Yapılan taşınmaz denetimi sonucunda, idarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazlar olduğu tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Tapuda kayıtlı taşınmazlar listesi incelenerek, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında yapılması gereken cins tashihi işlemleri gerçekleştirilerek, tapu ve muhasebe kayıtlarının düzeltilmesi hususu sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu hususa iştirak edildiğinden söz konusu taşınmazların tashih işlemlerinin yapılıp yapılmadığı hususu, sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 17: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsiline Yönelik İşlemlerin Yapılmaması

Bayrampaşa Belediyesi mücavir alan içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine herhangi bir tarifenin belirlenmediği ve geçiş hakkı kullanan işletmecilerin tespitinin yapılmadığı görülmüştür.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde;

“... ”

b) *Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi (EHABS): Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin altyapılarına ilişkin bilgilerin kaydedildiği sistemi,*

...

d) *Geçiş hakkı: İşletmecilere; elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,*

e) *Geçiş hakkı ücreti: İşletmecinin, geçiş hakkı karşılığında geçiş hakkı sağlayıcısına ödeyeceği ücreti,*

f) *Geçiş hakkı ücret tarifesi: Ek-1’de yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen yerlerde, geçiş hakkını kullanacak işletmecilerden talep edilen ücretlerin üst sınırlarını gösteren fiyat tarifesini,*

g) *Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS): Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dâhil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,*

...

ifade eder”

Denilmektedir.

Yönetmeliğin “Geçiş hakkı ücretleri” başlıklı 9 uncu maddesinde;

“(1) *Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.*

(2) *Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edilir.*

(3) *İlk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edilir.*

“... ”

Denilmektedir.

Söz konusu Yönetmelik ekinde yer alan geçiş hakkı ücret tarifesi üst sınırları tablosunda, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler için geçiş hakkı üst sınırı metresi 0,70 TL olarak belirlenmiştir. Ayrıca söz konusu tablonun açıklamalar bölümünde genişliğin 40 cm'den fazla olduğu geçiş haklarında geçiş hakkı ücretlerinin genişliğin arttığı oranda arttırılabileceği, beş yıllık kısmının peşin ödenmesi halinde yüzde on, on yıllık kısmının peşin ödenmesi halinde yüzde yirmi oranında indirim uygulanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Kurum, belediye sınırları içerisinde yer alan elektronik haberleşme altyapısı üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmelerden, geçiş hakkı sağlayıcısı sıfatıyla anlaşma yapmak ve yönetmelikte belirlenen ücret sınırını dikkate almak suretiyle geçiş hakkı ücreti almak durumundadır.

Kamu idaresi cevabında; "Her ne kadar ilgili Yönetmeliğin ekinde yer alan geçiş hakkı ücret tarifesi üst sınırları tablosunda, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda bulunan ve/veya sorumluluğunda yer alan yerler için geçiş hakkı üst sınırı belirlenmişse de, bulguya konu geçiş hakkı bedelinin ilçe belediyesi tarafından tahsil ve takip edileceğine yönelik bir hüküm bulunmamakta; bilakis Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 8/f maddesinde alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı vermek ve buna ilişkin bedeli belirlemek hususundaki görev ve yetki Büyükşehir Belediyelerine bırakılmaktadır. Bu durumda "geçiş hakkı sağlayıcısı" büyükşehir belediyesi olduğundan, bulguya konu bedelin Belediyemizce tahsili mümkün görünmemektedir. Ancak durumun bulguya konu edilmesi münasebetiyle İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ile tekrar yazışmalara başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda bulunan ve/veya sorumluluğunda yer alan yerler için geçiş hakkı bedelinin ilçe belediyesi tarafından tahsil ve takip edileceğine yönelik bir hüküm bulunmamakta olduğu ve geçiş hakkı sağlayıcısının büyükşehir belediyesi olduğu ifade edilmekle birlikte söz konusu hususun bulguya konu edilmesi münasebetiyle İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ile tekrar yazışmalara başlanılacağı belirtilmiştir.

Ancak bulguda da belirtildiği üzere İdare, sınırları içerisinde yer alan elektronik haberleşme altyapısı üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmelerden, geçiş hakkı sağlayıcısı sıfatıyla anlaşma yapmak ve yönetmelikte belirlenen ücret sınırını dikkate almak suretiyle geçiş hakkı ücreti alabilecektir. Bu durumda, gerekli yazışmaların ve takip

işlemlerinin yapılması uygun olacaktır. Konu sonraki denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: Yemek Katkı Payı Bedellerinin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Kurumun 2017 mali yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, personelden kesilen yemek katkı bedellerinin bütçe geliri olarak kaydedilmediği bunun yerine hakediş ödemelerinden mahsup edilmek suretiyle muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 393 üncü maddesinde;

“ ...

Bütçe gideri olarak tahakkuk ettirilen tutarlar bir taraftan 630-Giderler Hesabı ya da varlığa dönüştürülecek bir tutar ise ilgili varlık hesabına borç, ödenmesi gereken tutarlar ile kesintiler ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.” Hükmü yer almaktadır.

Belediye personelinden kesilerek emanet hesabına alınan tutarların muhasebe işlem fişi kullanılarak bütçe gelir kayıtlarının yapılması, hakediş ödemelerinde ise sözleşme fiyatları üzerinden hesaplanan tutarın bütçe giderleri hesabına kaydedilerek işlem yapılması gerekmektedir. Aksi halde bütçe gelir ve bütçe gider hesapları yemek katkı bedelleri toplam tutarı kadar eksik gözükecektir.

Belediye tarafından yemek ihalesi kapsamında yüklenici firmaya yapılan hakediş ödemelerinde, sözleşme fiyatlarıyla yapılan hakediş bedelinin tamamının ödeme emri belgesi üzerinde 830 Bütçe Giderleri hesabında gösterilmediği, belediye personelinden kesilerek 333 Emanetler Hesabına kaydedilen yemek katkı bedellerinin ilgili firmaya doğrudan ödendiği, kalan tutarın ise 830 Bütçe Giderleri Hesabına kaydedilerek işlem tesis edildiği görülmüştür.

Belediye tarafından yemek katkı bedeli olarak ilgili personelden kesilen tutarların bütçeye gelir kaydı yapılmasının ve yemek hizmeti ihalesi hakediş ödemelerinin sözleşme fiyatları üzerinden bütçe giderleri hesabına yansıtılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz tarafından yemek ihalesi kapsamında yüklenici firmaya yapılan hakediş ödemeleri bütçe giderleri hesabına kaydedilerek personelden kesilen ve emanetler hesabında takibi yapılan yemek katkı payları düşülerek gelire alınmaya başlanmıştır ve uygulamaya bu yönde devam edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare bulgu da belirtilen hususla ilgili olarak gerekli düzeltmelerin yapıldığından ve uygulamaya bu yönde devam edileceğinden bahsetmiş dolayısıyla bulguya iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde

izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****BAYRAMPAŞA BELEDİYESİ 2017 YILI BİLANÇOSU**

AKTİFLER		PASİFLER	
	2017		2017(Cari Yıl)
I- Dönen Varlıklar	81.835.679,56	İn- Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	100.651.283,12
10 Hazır Değerler	3.536.675,07	30 Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	1.869.229,61
100 Kasa Hesabı	0	300 Banka Kredileri Hesabı	1.869.229,61
102 Banka Hesabı	2.671.932,06	32 Faaliyet Borçları	78.928.706,29
109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	864.743,01	320 Bütçe Emanetleri Hesabı	78.928.706,29
11 Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0	33 Emanet Yabancı Kaynaklar	8.128.716,86
118 Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0	330 Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	3.200.922,54
12 Faaliyet Alacakları	74.073.848,66	333 Emanetler Hesabı	4.927.794,32
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	15.386.290,45	36 Ödenecek Diğer Yükümlülükler	11.724.630,36
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	57.636.508,71	360 Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	904.941,60
122 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	1.049.174,32	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	266.760,77
126 Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.875,18	362 Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	1.825.246,57
14 Diğer Alacaklar	10.273,89	363 Kamu İdareleri Payları Hesabı	5.669.554,33
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	10.273,89	368 Vadesi Geçmiş, Ertilenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	3.058.127,09
15 Stoklar	3.378.219,97	37 Borç Ve Gider Karşılıkları	0
150 İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	3.378.219,97	372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0
16 Ön Ödemeler	836.661,97	38 Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	0
162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	836.661,97	381 Gider Tahakkukları Hesabı	0
19 Diğer Dönen Varlıklar	0	İv- Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	45.193.922,67
190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	0	40 Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	25.239.167,88
İn- Duran Varlıklar	566.196.183,64	400 Banka Kredileri Hesabı	24.090.327,65
22 Faaliyet Alacakları	5.788.858,44	409 Uzun Vadeli Diğer İç Borçlar Hesabı	1.148.840,23
220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	1.075.500,29	43 Diğer Borçlar	11.136.394,19
222 Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	4.713.358,15	438 Kamuya Olan Ertilenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	11.136.394,19
24 Mali Duran Varlıklar	16.055.948,35	47 Borç Ve Gider Karşılıkları	1.741.008,48
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	16.055.948,35	472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	1.741.008,48
241 Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	0	48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler	7.077.352,12
25 Maddi Duran Varlıklar	535.951.209,36	481 Gider Tahakkukları Hesabı	7.077.352,12
250 Arazi Ve Arsalar Hesabı	28.092653,90	V- Öz Kaynaklar	502.186.657,41

251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	441.837.307,67	50 Net Değer	533.488.470,20
252 Binalar Hesabı	94.475.015,71	500 Net Değer Hesabı	533.488.470,20
253 Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	3.267.838,79	57 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	53.021.564,66
254 Taşıtlar Hesabı	2251.999,00	570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	53.021.564,66
255 Demirbaşlar Hesabı	14.627.714,79	58 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-60.108.670,60
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-48.601.320,50	580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	-60.108.670,60
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	0	59 Dönem Faaliyet Sonuçları	-24.214.706,85
26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0	590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	0
260 Haklar Hesabı	1.959.691,61	591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı(-)	-24.214.706,85
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.959.691,61		
29 Diğer Duran Varlıklar	8.400.167,49		
294 Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	2.011.221,81		
297 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	8.400.167,49		
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.011.221,81		
İx- Nazım Hesaplar	224.744.383,79	İx- Nazım Hesaplar	224.744.383,79
90 Ödenek Hesapları	200.475.838,49	90 Ödenek Hesapları	200.475.838,49
900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0	901 Bütçe Ödenekleri Hesabı	200.475.838,49
905 Ödenekli Giderler Hesabı	200.475.838,49		
91 Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	23.869.291,48	91 Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları	23.869.291,48
910 Teminat Mektupları Hesabı	23.869.291,48	911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	23.869.291,48
92 Taahhüt Hesapları	0	92 Taahhüt Hesapları	0
920 Gider Taahhütleri Hesabı	0	921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0
99 Diğer Nazım Hesapları	399.253,82	99 Diğer Nazım Hesapları	399.253,82
990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı	399.253,82	999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	399.253,82
Genel Toplam	872.776.246,99	Genel Toplam	872.776.246,99

2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yr d. He s. I	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl(2017)	Hesap Kodu	Yr d. He s. I	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl(2017)
630	1	Personel Giderleri	25.053.974,97	600	1	Vergi Gelirleri	69.164.489,38
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.750.419,84	600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	19.651.088,97

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	133.310.728,14	600	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	9.024.169,26
630	4	Faiz Giderleri	5.850.014,34	600	5	Diğer Gelirler	67.288.317,67
630	5	Cari Transferler	3.810.956,16	600	11	Değer ve Miktar Değişim Gelirleri	6.553.778,70
630	7	Sermaye Transferleri	0				
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	436.180,11				
630	13	Amortisman Giderleri	7.248.560,10				
630	14	İlk Madde Ve Malzemeler	15.439.084,23				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	793.820,26				
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen	52.941,79			GELİRLER TOPLAMI	171.681.843,96
630	99	Diğer Giderler	149.870,89			FAALİYET SONUCU	-24.214.706,85
		GİDERLER TOPLAMI	195.896.550,83				